

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, PG_00149510						
Kierunek studiów	Psychologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS		3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		egzamin			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Psychologii -> Zakład Psychologii i Psychopatologii Rozwoju						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Małgorzata Lipowska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	18.0	0.0	0.0	0.0	0.0	18
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	18	10.0		47.0		75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom ogólnych wiadomości na temat psychologii klinicznej dziecka, historii jej powstania, wiedzy na temat rozwoju psychoruchowego dziecka w normie i patologii, jego modelach i zaburzeniach, przyczynach i patomechanizmie zaburzeń oraz wiedzy o wybranych zaburzeniach rozwoju psychomotorycznego dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym: objawach, przyczynach, mechanizmach, metodach rozpoznawania, pomocy i zapobiegania.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w społeczeństwie, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy psychologa. Student zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii dotyczących diagnozy zaburzeń rozwoju i zachowania dzieci	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[PSYCHJ5_U08] Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Student charakteryzuje i interpretuje rolę czynników patogennych w rozwoju dziecka.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K03] Docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w społeczeństwie, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy psychologa	Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych, wychowawczych, pomocowych czy terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych Student posiada umiejętność analizowania zachowania dziecka z perspektywy zaburzeń rozwoju i zachowania w ujęciu klinicznym. Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych. Student porównuje podejścia terapeutyczne wykorzystywane w psychologii klinicznej dziecka, poddaje te teorie krytyce i ocenia szanse skuteczności podejmowania konkretnych kroków terapeutycznych w odniesieniu do konkretnych zaburzeń rozwoju i zachowania dziecka	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W10] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	Student rozumie i zna modele nakreślania ścieżki rozwoju dziecka Student jest wrażliwy na występowanie czynników ochronnych i czynników ryzyka w otoczeniu dziecka, w tym jego rodzinie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W05] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat specjalizacji psychologii, obejmującą terminologię, teorię i metodykę	Student zna ścieżkę rozwoju zawodowego psychologa klinicznego Student różnicuje zadania psychologa klinicznego i psychoterapeuty	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_U02] Potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów psychologicznych, wychowawczych, pomocowych czy terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych	Student zna zasady udzielania pomocy psychologicznej w odniesieniu do dzieci i młodzieży Student jest świadomy konieczności superwizji pracy psychologa klinicznego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W02] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	Student identyfikuje działy psychologii klinicznej i rozumie specyfikę psychologii klinicznej dziecka na tle innych działów psychologii stosowanej jak psychologia zdrowia czy psychopatologia	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

1. A. Psychologia kliniczna dziecka zagadnienia ogólne

- Psychologia kliniczna dziecka (źródła psychologii klinicznej, historia)
- Psychologia kliniczna dziecka wśród innych gałęzi psychologii
- Przedmiot psychologii klinicznej dziecka (definicja, zagadnienie normy i zdrowia psychicznego),
- Problemy badawcze psychologii klinicznej dziecka (diagnoza, terapia, profilaktyka),
- Działy psychologii klinicznej dziecka

1. B. Rozwój psychomotoryczny i jego zaburzenia

- Podstawowe pojęcia: rozwój psychomotoryczny (związek rozwoju psychiki i motoryki), tempo, rytm, dynamika,
- Modele rozwoju w obszarze normy i patologii (z względu na tempo, rytm i dynamikę)
- Rozwój harmonijny i nieharmonijny (zaburzenia globalne, parcjalne, fragmentaryczne),
- Różnicowanie: norma i patologia, zaburzenia a różnice indywidualne, zaburzenia rozwoju a zaburzenia zachowania
 - Czynniki warunkujące rozwój psychomotoryczny i przyczyny zaburzeń rozwoju i zaburzeń zachowania,
- Przyczyny biologiczne (czynniki uszkodzające strukturę o.u.n i zaburzające funkcjonowanie o.u.n)
- Przyczyny społeczne (skrajna izolacja społeczna i czynniki zaburzające funkcjonowanie o.u.n)
 - Patomechanizm zaburzeń rozwoju psychoruchowego,
- Analiza czynników patogennych i ich wpływ na rodzaj, głębokość i dynamikę zaburzeń
- Powiązania między czynnikami patogennymi i ich skutkami (prawo tła; prawo torowania drogi; mechanizm błędnego koła; mechanizm spirali)
- Interpretacja patomechanizmu teorii psychologiczne (psychoanaliza, poznawcza, behawioralna)

1. C. Klasyfikacja zaburzeń rozwoju i zachowania

- skutki działania czynników patogennych - zaburzenia rozwoju i zachowania /kategorie zaburzeń ze względu na rodzaj zaburzeń, obszar, głębokość, dynamikę i relacje między zaburzeniami /
- międzynarodowe klasyfikacje zaburzeń psychicznych
- podejście pedagogiczne (SEN, LD)
- podejście medyczne (klasyfikacje medyczne: ICD-11, DSM-5, RDC-PA, DC:0-5)
- podejście psychologiczno-kliniczne (teoretyczne modele zaburzeń wieku dziecięcego)

1. D. Zaburzenia neurorozwojowe

niepełnosprawność intelektualna

zaburzenia komunikacji

zaburzenia ze spektrum autyzmu

	ADHD specyficzne zaburzenia uczenia się zaburzenia motoryczne 1. E. Zachowania niszczyielskie i upośledzenie kontroli emocji zaburzenia opozycyjno-buntownicze ODD nawracające epizody zachowań agresywnych IED zaburzenia zachowania CD antyspołeczne zaburzenia osobowości piromania kleptomania 1. F. Współwystępowanie zaburzeń rozwoju: - istota współwystępowania zaburzeń - epidemiologia współwystępowania zaburzeń wśród dzieci modele współwystępowania zaburzeń								
Wymagania wstępne i dodatkowe									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><td>Sposób oceniania (składowe)</td><td>Próg zaliczeniowy</td><td>Składowa oceny końcowej</td></tr><tr><td>egzamin</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	egzamin	51.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
egzamin	51.0%	100.0%							
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Lipowska (2020). Psychologia kliniczna dziecka. Skrypt do zajęć. skrypt przygotowany w ramach programu ProUG Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. R. Borkowska (2020) (red.), Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży. Od teorii do praktyki Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN Czabała, J. Cz., Zasępa, E. (2006) (red.). Psychologia kliniczna okresu dzieciństwa i adolescencji. Warszawa: Wydawnictwo APS. Kendall, P.C. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji . Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Cierpiałkowska, L., Sęk, H. (2016) (red). Psychologia kliniczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN							

	Uzupełniająca lista lektur	American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.). Washington, DC: Authors. Bogdanowicz, M. (2011). Ryzyko dysleksji, dysortografii i dysgrafii. Gdańsk: Wyd. Harmonia. Borkowska, A.R., Domańska, Ł. (2006) (red.). Neuropsychologia kliniczna dziecka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Gałecki, P., Pilecki, M., Rymaszewska, J., Szulc, A., Sidorowicz, S., Wciórka, J. (2018) (red). Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM-5. Wrocław: Elsevier Urban & Partner. Gałecki, P. (2022). Badanie stanu psychicznego. Rozpoznanie według ICD-11 Wrocław: Elsevier Urban & Partner. ICD-10. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Rewizja dziesiąta. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne (2000) Kraków Warszawa: Vesalius. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne (2000). Kraków-Warszawa: Vesalius. Kmita, G. (2023) (red). Klasyfikacja diagnostyczna DC: 0-5. Klasyfikacja diagnostyczna zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa. Wydanie poprawione. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Fundament. Kościelska, M. (2000). Oblicza upośledzenia. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. Lipowska, M. (2011). Dysleksja i ADHD współwystępujące zaburzenia rozwoju. Neuropsychologiczna analiza deficytów pamięci. Warszawa: Wydawnictwo Scholar. Pisula, E. (2005). Małe dziecko z autyzmem. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Święcicki, Ł., Gałecki, P., (2013) (red). Kryteria diagnostyczne z DSM 5 Desk Reference. Wrocław: Elsevier Urban & Partner
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.